

તમાંશે અલાદીન

તથા

પરીયાંની હવાઈ મીજલસ.

નાટક ૪ અંકી.

મુંબઈની બાળીતી નાટકનંદણીઆએ કરી બતાવેલા
તહેરેવાર ગંગ ગંગળીઆવી બરેલા મે
ગાયબરેલી બેવેલા.

આપણી બીજી.

૧૯૧૭ ૪-૧૯૧૭

“નીલામદાર.”

મુંબઈ:

આરિયન્ટલ બુકપ્રાતામાં બાબુ.

૧૮૮૨.

કિંમત ૪ આના.

૫૭૪૩

તમાંશે અલાદીન.

તખતા.

ચીનાઈ.

શાહેચોન.....ચોનકા ૭ હનગા હ.
અલાદીન.....દરજી મુઆત્ત કા પેટા, પીછેસે શાહુકા જવાઈ.
વઝીરનાદા.....શાહેચોનકા વજીરકા લડકા.
બદુલબદર.....શાહેચોનકા પેટા.
અમર.....ઊંચકા આહેલો.
આદર.....અલાદીનકો.

હકુસાની.

અબનેઝાર.....આફરીકા બડા જાદુગાર.
કસરાક.....ઉસકા નૌકર.

પરસ્તાની.

અરસાક.....જનોકા બાદગાહ.
પરી.....અબનેઝારકો રાહ બતાવેવાળો હુર.
દેવ.....અંગોસ્ઠરીકા દેવ.
દેવ.....ચેરાગકા દેવ.
દાસી, નૌકર, દરબારી, વગએરા વગએરા. મુકામ ચીન ખોર આફરીકા.

બાબ પહેલા—પરદા પહેલા.

જાદુગરકા ધર.

(અબનેઝાર જાદુગર રમલ દેખતા હોયે ખોર ઉસકા નોકર
કસરાક સોતા કુલા નજર આતા હોયે.)

(આઈ રત અસંત.)

અબનેઝાર—પાઈ રત અસંત બાહરે બાહરે જાણે અખત મારે,
જાણે અખત વકત એ કમોલ—પાઈ રત

૧૭૪૩

અરમાં પુરે સંઘિભારે મનવા ખુશી હૈએ,
હરવા જોગ અતહર મીલાએ.—પાઈ રૂત૦
હુંડું જોકો પાડું પાંકા અરલાક પુ'ગુ' મૈએ,
મનકે રોગ પોહી મીતાએ.—પાઈ રૂત૦

(કસરાકો બેદાર કરતે હૈએ.)

મગલ.

(તફરતા હોતા હૈએ અપનાખી બુલંદમ કહી.)

અપનેઝાર—જહદ બેદાર તો અથે હમશીએ ના કામ કહી,
સો ના રહે બપ્પનમાં અપને સરેશાંમ કહી.—ટેક૦
હકસે ઉમીદ હૈએ કમગદસે અગકે મોગ પપ્પ,
કુર હો રંગો મુઝીઅત મીલે આરામ કહી.—ટેક૦
તુજકો લાજમ હૈએ કે પા કૌલ કરે અપના વફા,
શાદ કર દીલકો મેરે જહદ પો અમ અબકામ કહી.—ટેક૦
(જમીતમેસે પરી નમુદ હો તો હૈએ.)

(સારેગમ પમગરે.)

પરી.—અબ તું હો ખુશી દીલસે,
ગમી જોકે ખુશી પયદા હોતી કહી માનસહી.—અબતુ હો૦
ઉમીદ બર આપે,
કાનુમ તોરે હાય આપે, શાહી લાવે.—અબતુ હો૦
(ગદેબ હો જતી હૈએ.)

(અખીઆ બાગ રહીએ.)

અપનેઝાર.—એત જ જલદીવે—મીપાઇ મોરારે૦
અરલાક આપે ગાફીલે, સખ શાહવાસે વારીવે,
અમકેગી શાહી મોરીવે.—મીપાઇ મોરારે.

(જમરાત હોતા હૈએ મોર અબરમેસે શાહે જન અરલાક દાખીલ હોતા હૈએ.)

અપનેઝાર—

(અપને પીયુષા નવરંગ ખાત, ચલી મથે દેખનકું.)
અથે શાહિ જીત પ્યારે અરલાક, આગે તોરે નીવરા મરકો;
અરજ કરત હમ્મે ચેરા તોરા, દેખન ઉનાકે જો હરકો,
લાદે અગર તું દીયા જાદુકા, મુખ મતલબ મીલે મુઝતરકો.

(જીલ.)

મોહો મીલે મુખ જગડી ન્યામત, મોહો મીલે મુખ ન્યામત,
મોહો મીલે મુખ ન્યામત હમમત, કાંમ બને ઝો રાહત,
કાંમ બને ઝો રાહત, મુજકો જોર હરે હો કુદરત,
લગે હાય જાન મારે—દીપક જાદુકો દેરી મેરી;
ગર હો નઝર તેરી.—અઝમે શાહિં

(રાજા હું મથે કૌમકા હાંદર મેરા નામ.)

અરલાક.—રાજા હું મઝમે જીનોકા હમ્મે અરલાક મેરા નામ,
તેરે ઝમેક દીપકકે પ્યાતેર છાંડા અપેશ આરામ.
જીસ દીપકકા હૈ તું હમ્મે તું મુનલે ઉમકા મુકામ,
ડરા તોલ પુર પરખતમે હમ્મે જીમમે ઉમકા કાંમ.
લરકે કોઇ ખેવારીમસે લીજીઓ ઝમે તું કાંમ,
જાઇઓ ન હરગીજ ડરેમ, હોગા કાંમ તમામ.
દેતા હું છડી જાદુકી જીસે ગાર ખુલે ખેશક,
દીગર ઝમે લે અંચુડી મુજસે જીસે મીલે દીનક.
(જકો આંર અંચુડી દેકે અરલાક ગયેખ હાલા હમ્મે.)

(મીસતી મેરી.)

અપનેઝાર.—જીસતી તેરી, દીન કુનીમે, નાહી સનદ તેરી,
ખે કલ હુવા નાદાન.—ટેક૦

ધભરા ના તું અમ્મે યાર, વરત ખાવે માર,
કીસકા આધાર, રખતા તુ જોરી.—એકલ
દુસરા કોઈ આલાક, ધુંદુગા અમ્મે નાપાક,
કધુ ન રખે દાત, કરે મદદ મોરી.—એકલ.

(જાતે હમ્મે.)

બાબ પહેલા—પરદા દુસરા.

રાસ્તા.

(અલાદીન લડકો કે સાથ ખેલતા હમ્મે ધનમેં ઇસકી માદર નાખાલ
કેતી હમ્મે, સજ બાગ જાતે હમ્મે, અલાદીન ધભરા કે ખડા
રહતા હમ્મે.)

પદ.

(વાહવા મોહે'મજ.)

માદર.—(અલાદીનકો.)—નુરત એ તેરી એ ચુણી કયા મોરી,
ભરીથી દુખમે સુનલે એ ગ્યાંની.
એા ઉજડ નાદાન ખેલે હમ્મે તું દીન રખેત,
કીસ બાપ ધનપે મસ્તી હમ્મે એ ધરમે નહી સુખ મયેત;
અલાદીન છોરદે નાદાની.—ભરીથી દુખમે

અલાદીન.—એા મોરી ખારી માતા બાતમે મત કર લડાઇ,
મારે ખોટાહી સુનતે હમ્મે સો હોગી મેરી હસાઇ;
હમ્મે તનકો કમરતકી ચુણી.—ભરીથી દુખમે

માદર.—અમ્મે ખેટા તેરા પીતા મરા આલમ હમ્મે એહી,
હમી ખુશીસે રખતી મયે તું જોકો જો હોતા તેરા મયા,
શીરા હયે સુખપર જલ પાણી.—ભરીથી દુખમે

(પોછેસે અબનેઝાર આકે સજ સુન લેતા હયે.)

અલાદીન.—અએ મા મએને ચચાકો દેખા નહી હરગળ,
જીતા હએ યા મર ગયા એ કહે દેતો હો ચથેન,
માદર.—હએ હમપર ખીતી ખીપત હએ ખરી.—ભરીથી કુખમે
(જનકુ આજની, અજળ કુકદારા રે.)

અપનેઝાર.—(કસરાકકો.) સુન કસરાક, મીલા ગુણી ખારારે.
લડકા હએ એ તેજ આર હજડ,
હસે.અનેગા કાંમ મારારે.—સુન કસરાક
(વોહી રાહ.)

માદર.—ચલ જહટ ખેગીસે, અપને ઘર જાએરે,
સુનરે અલાદીન મુસતફા ખારારે,
સખ જગ દુંડા મેરેકો કાંઠાં પાએરે.—ચલ જહટ ખેગીસે
(જલવા જો પુમને દેખાયા.)

અપનેઝાર.—મુસતફા બાઇ દીલઆરાં મેરા જી જાનતા હએ,
મેરી મા જાયાથા ખારા મેરાજી જાનતા હએ.—ટેક.
અએ ભતીજે મેરે કે ખુશ હુવા દેએસે તેરે,
તું હએ ઇન આંખોકા તારા, મેરા જી જાનતા હએ—ટેક૦
અએ મેરે ખારે તું મેરે બાઇકા હએ ચશમે ચેરાગ,
હો ખગલગીર હમારા, મેરા જી જાનતા હએ.—ટેક૦
(રામા મોરીરે ઘાઘરીઆં ફાડીરે.)

અલાદીન.—રામા પરે રખ કરવા તોરારે,
કાલે કાલે હાત મોકો ના છીઆરે.—ટેક૦
ચલ ચલ ડગવા કીસ દીનકા હથે તું,
કાકા ખન મેરા મીલ ગયા,
આજ પાંજી પીતાકે દેખું મોહ ન દેખું તેરા,
મંગલ મુરતી એ કાંઠાં આઇરે.—રાંમા૦

(તોરે સૈયાં કરે ચતુરાધરે.)

માદર.—તોરે ખીના અઝમે પીયા આફત આધરે.

આફત આધ, ગમ આધ, તોરે ધીઆન લગાધ.—તોરે ખીના.

સીતે સીતે તેરી ઉમર કટી જનની,

તુને જેહમત દુનીયામે કયા ક્યા ઉઠાધ.—તોરે ખીનાં

(ઝો મઝમે વારી, દ્રીગ લોચન મધમાતીઆ.)

અખનેઝાર.—ઝો મઝમે વારી, કયુરી બહેનાં ધભરાતીઆં,

નીલી પીલી નઝમેન મતકર હઝપર.—ઝો મઝમેવારીં

અગાના મઝમે યા ખીગાના મઝમે,

ગજબ કરના મારી ભાભીજનન,

સુસતફા દરજી મારા જો ભાધ,

તોરા ધનીયાં નહીં કર બતીયાં—ઝો મઝમેવારીં

(આજ કાંનાં મોઝમે લીઝમે ખાંઝરી બજાધ રે)

માદર.—આપકુ તો અઝમે મીઆં, મઝમે જનતી નહી જરા,

જનતી નહી જરા, ઝમે કાંહાસે આધ હઝમે બલા—આપકુ તોં

સોહોરકા બાધ હયાં, ઝમેકીયા અઝમે સાહેબ,

વોહખી નહીં ખબર મુજે કે જીતા હઝમે યા મર ગયા—આપકું

(ધુનસે બજાઝમે બંસી.)

અખનેઝાર.—ભાધ, હમસે છુટા હયે ભાધ,

આફત લગી જીઆ આવમ,

ચમત ચલત બઝમે લગત દેખુ' મરહદ ચશમાન—ભાધં

દેશ ખેશ તજકર ભાભી સુત આવત,

જેહમત, કેહેના કુક માન નહી, સુધ ઝોઝમે ભાધ જાન.—ભાધં

(ગર હમને દીલ સમનકુ દીઆ શીર કીઝીકુ કયા.)

અબનેઝારે—આલીક કીઝીસે ભાઈ ન કીસકા જુદા કરે,
 દુશમનકોભી નઝીબ ન ઝમે દીન ખુદા કરે.—આલિક૦
 સખ માલો જર જો મેરા હઝમે વો ઇસ પીસરકા હઝમે,
 આવે પાવે ખીલાઝમે ઝૌર અઝમેશા મળ કરે —આલિક૦
 (તુંજ મુખ અતી મુખ દાય થયુજી.)

અલાદીન—રખ મતલખ બર લાઝમે રખીઝોજી,
 મોહુ કીના પુર જર મીલનેકા કયા રંજ.—રખ૦
 મા સાહેબ ઝમે ચચા હઝમે મેરા મુહ હથે ઇશકા મેરે પેદરસા,
 હું રાજી જીમમે તોરી મરજી.—રખ૦
 (બારીસતરોકી મંદ મયાને હતા ઝેક ઝેનસ્તી પુરવીન.)

માદર—ઝમે ધ્યાન છોડો અથે ખારે દીલસે ચચા નહીં ઝમે તુમારા જાન,
 ખુદાઈ જાને—કે લે ના પુછ ઇશકા નામે નીશાન—ખુદાઈ૦
 (વોહી રાહ.) (પઝેછાંન,

અબને૦—અઝમે બાબી કહુ અમે મુસતફા નામ મેરા તુંમ લઝમે
 કહા હું મઝમેને—ઝમેનામ રજો તુંમ દીલમે થાંન-કહા૦
 (કવન ગુનગારી દીલીરે.)

અબનેઝારે—સુખન સુન ખારે મોરારે,
 મથે કાઝમે તોહુ સોચને.—સુખન સુન૦
 મોરી સારી કમાઈ, તોઝમે ફું જાદે બાઈ,
 દસ લે અસરશી તું શાહી કપરેકો.—સુખન સુન૦
 (દુધ ખેચન મથે ન જાવું દહઆં)

અલાદીન—અખ ગુલશન મથે પાઝરે મઘઆં,
 અમન અમનકી આઈ બાહાર,—અખ ગુલશન૦

ચમક ઝમકસે કપરેકી તૈયારી હોગી,
 સખી અમું મીલા મોહ,
 મોહરે એ ભહ્યાને દીવા હવે સવાર.—અખ ગુલશન૦
 (અસાદીન જાતા હૈએ.)

(આજ મોરે આજ.)

અખનેઝાર.—ખાત મોરી દેખાજી,
 કયાહી શાદે પીશબદે સોપ મોહ સુનલે ખાતે.—ખાત૦
 શાંમકો પીછે લાજી શીર કોઈ ન ગમ ખીચે,
 દાહાશત ન રખો ભાભી સાતે.—ખાત૦
 (કચેસી હોરી ખેલાઈ.)

માદર.—તોરી માસે હો કયા ખરાઈ, રાહ મઝમે દેખુંગી બાઈ.
 રાહતો આરામ દેખી મઝમેને વુજસે,
 હો હરકો અચેસી સગાઈ,
 બડકેકો જલદી પીછે લે આવો, અરજ—લાલા,
 અરજ એહી હઝમે સુનાઈ.—તોરી૦
 (માદર જાતો હૈએ.)

(બહડકે પરીસે શકલ મેરે.)

અખનેઝાર.—ખેલા ફરેખ હમને મીઆં ખુબ રોજો, શખ,
 મુશકીલ જો કામથા વોહ યાં આસાન હુવા હઝમે રખ—ટેક૦
 ચાલાક ખુબ લડકા મીલા હવે અલાઝ્મોદીન,
 અંજામ કામ ઇસ્સેહી હોવેગા હુકે રખ.—ખેલા૦
 (અસાદીન હાખલ દોવા હૈએ.)

(નજરા બર મારારે.)

અલાદીન.—વુહીતો હઝમે ચચા મેરા, મઝમે હું દાસ તેહારારે,
 ખોલો વુમ મુહસે યુંગે હો ખને કયા,
 મઝમે નહી તોહ બાચારે.—મઝમે દાસ૦

અખનેઝાર.— (વોહી રાહ.)

કહો ન અવેશા અએ મીઆં એ ભાઈ ન હએ તુમારાંરે,
એ ભાઈ ન હએ તુમારાંરે, એ નોકર હએ હમારાંરે.
અલો મારે પારે શુલશનમે જાવે,
ખુશ હો દીલ હમારાંરે.—ટેક.

(ભતે હએ.)

બાબ પેહલા—પરદા તીસરા.

શાહેયીનકા મેહેલ.

(શાહેયીનકા કુખવર બદરૂબબદરકા ફરશ નજર આતા હએ.)

(છાંડ લંગરવા મુરખ મોરી ખાંધરે.)

શાહેલીઆં.—ગાઓ શાહેલીઆં શાહજાદી મોરી આધરે,

કએસી અમક ગોરે મુખડેપર પાધરે.—ટેક.

રએ સલામત હક આલમમે, એહી કુવા હમ માગતે,

હરદંમ હરદંમ હરદંમરે, કુખુલ પેશ હસે એ કુવા આધરે.—ટેક.

(તનન દીમ દીમ દારા દીર દીર દેરના.)

બદરૂબબદર.—હએ મારે સેયાં કાંહાં હોગા.—બદનસીબ,

રંજ પાઈ મોહકી ખાઈ ખુદા ખુદા.

દાસી દેખ મોહુ પુરે.

સરર હએ ભરે હુવે ભાગા મુરશરી,

દેખ તુ ધંદર હાલ મેરા, હાલ મેરા; હાલ મેરા.—ટેક૦

બાપને કીની મંગની મોરી આફત પડી મોપે,

ગમને મારા હએ જાલીમ કઈ ગીરીઆંઓ બકા.—ટેક.

ખાખમે બોલા એક જહફને શાદી તેરી જાન,

હોગી બેશક અલાદીનસે રહે તું શાદ સદા.—ટેક૦

(કપુરે ખડા હીંદુસ્તાની.)

શાહેલી.—એ હમે યુમાં પુંગડો જની,
 નાહક હુધ હમે દીવાની.—ટેક૦
 કાંઠાંકા અલાદીન કોહાકી એ ખાત,
 તેરા શૌહર હમે લાયાની.—નાહક હુધ હમે દીવાની૦
 વજરકા લડકા હોશ પું ધનાં,
 ઉચકી હોવેગી પું ગણી—નાહક હુધ હમે દીવાની૦
 (બેત.)

વજરખાદા.—(અંદરસે) મરે મકાનમે જતાહું મને પું કપુ હુવા
 સોહર હું શાહજાદીકા લડકા વજરકા.
 શાહાદી હમારી ડેર ચુકી લેએ મારેસે હેરમે,
 શૌહર મલે હો ગયા ઉચકો ચરચા દહેરમે,
 અંગોઠી એ દેનોદા જાતા હું મએ નીયાન,
 પું રોકતા કપુ મુજે અએ બદજન વ બદયુનાન.
 (બેત.)

નોકર.—(અંદરસે) સુનીએ જનાબ હુકમ હમે શાહાકા મુજે,
 કે હરગીજ જાને દીજો ન મેહલમે કીસે.
 (કાહે રોસે બલમાં મોરા.)

બદરૂલબદર.—દેખ પુરે ચેરી જકે, ડરપે કીયા વુકાન,
 મુજસે કર પું આ બયાન.—ટેક૦
 જલદી ખખર લા મોહે સુના આકે,
 હમે એ કૌન વાંઠાં અએસા ખેયુમાંન—ટેક૦
 (વોહી રાહ.)

અમરૂ શાહેલી.—સુનીએ મોરી શાહેજાદી, આએ હમે મીઆં
 વોહોતો મીલનેકો હયાં.—ટેક.

पीसरे दलरका हुकम होतो आवे,
ज्मेछी सुनाछ भज्मेने सारी ज्मां.—टेक.

(भरीयभ ज्मारी भोरी.)

ज्मदरलज्मदर.—सुनले भोरी भोरी, ज्मरका हमारो होदले तुंरी,
वज्मरज्मदो आवे ज्म न करीज्मो मुहसे ज्मात;
उज्मको उदोवे ह्यां भसज्मरी के साथ.—टेक.

[शाहज्मीको ज्मरका बोठाके उस दरशये ज्मीदारी हुज्मे ज्मदरलज्मदर ज्मोर शाह-
ज्मीको साथ जुप ज्मने हुज्मे धतनेमे वज्मरज्मदो बोहो शाहज्मीको ज्मपनी भाशुक सभ-
कर भोहाज्मत करने ज्मता धतनेमे साथ हुसके ज्माहार नीकल ज्माते हुज्मे. वज्मरज्मदो
नेहाज्मत गुसा भ'द होके ज्मता हुज्मे.]

ज्माज्म दुसर—यदो पेहेला.

ज्मेक वीराना ज्मंगल.

[ज्मेक शीहाजार नजर ज्माता हुज्मे ज्मज्मनेजार, ज्मसाहीन ज्मोर कसरक
हाज्मील होते हुज्मे, ज्मज्मनेजार ज्मदुध कलाभ पडता हुज्मे—धतनेमे
ज्मेक सजर कटता हुज्मे. ज्मसे ज्मसाहीन बोकिता हुज्मे.]

(कथा कहे हालत हमारो ज्मेहतो ज्मज्मत हो गाछ.)

ज्मसाहीन.—ज्मे ज्मयातो नहीं हुज्मे, हुज्मे लारेय ज्मदुगर कोछ,
भोरी मांके पास पेहोंज्मा ज्मो ज्मुदाज्मा कर कोछ.
हाल भोरा भोरी ज्मभासे सुनाने के लीज्मे,
ज्मने वालाभी नही भीलता हुज्मे सुज्मे धर कोछ;
ज्मज्मतो तोराही ज्मसाहीनको ज्मासरा,
तुंज्म सोंवा मुशकील कृशा नहीं ज्मासेके ज्मकज्मर कोछ.

(તેરા પાર સુખેદાર તુંજે કાયકી કમી.)

અબનેઝાર.—ખેટા ખોડ ના ખા તુંજે કયા હૈએ ડર,
તોરે લીએ હૈએ એ ગંજ, જાવેગે સખ રંજ,
પથર ઉઠાતો અબી ભુલેગા શસપંજ.—ખેટા.

(હૈએ પરવરદીગાર.)

અલાદીન.—હૈએ એ અંધરી ગાર.

ધડક ધડક જાતે લીલમે આએ, હુંગા મએ પ્રીનનાર.—ટેક.
જાજો ન અપેસી જાંહનમમે મએ આફતકી હૈએ જલા,
બહેરે ખુદા મુજે છાડો અમ્મુ તુમહો બંદેનવાજ.—ટેક.

(આજ રહુંગી રાત.)

અબનેઝાર.—છોડ દે ડરકી ખાત મીઆં, મારે છોડ દે ડરકી ખાત
ખોડો ખતર સખ જાવેગે, તુંતો રખ એહ છલા હાથ.

(અ ગેલફારો દેતા હૈએ.)

દો રસ્તે હૈએ સીધી રાહસે. ચેરાગ નજર એક આએ.

ઉસકો ખુજ કરકે લા તુ ખેટા, તાકે જુઆ સુખ પાએ,

(અલાદીન જાનેકો ડરતા હૈએ જસકો અબનેઝાર

બચારો ખુશ મસે ગારમે ફેક દેતા હૈએ.)

બાબ દુસરા-પરદા દુસરા.

(ગુલીસ્તાં નજર આતા હૈએ.)

અલાદીન.— (પસે મરગ મેરી મજરપર.)

હમ ખોડ નાહક યા મીઆં એહ તો ગુલીસ્તાંપર ખાહાર હૈએ,
એતો ગુલીસ્તાંપર ખાહાર હૈએ, એતો ગુલીસ્તાંપર ખાહાર હૈએ.
આવે ડમડીમે અથેસી એક ફલ, ઉસકે વાસ્તે એવે કીતને રંજ,
નાંદાં હૈએ વો મેરા અચ્ચા, બજા જો અથેસે બરપર નીશાર હૈએ.

કાંઠાં હમ્મે અજબ ચેરાગ વોહ, કે જુએકે લીએ મએ આયા યાંઠાં,
શએદ આતા હમ્મે જો નજર વોહી ઉએકે દીલકા મઅરો કરાર હમ્મે.
એહ ચેરાગ દેખો તો કયા બલા, મુજપર કએસી કએસી ગીરી બલા,
હમ્મે વોહ યારો બરમલા, નહી અકલકા અબ સુમાર હમ્મે.

[અલાદીન કાનુસ એર યોરસે ઝવાહોર લેતા હમ્મે ધનતમે
અબનેઝારકા આવાજ આવા હમ્મે.]

(નકર દેર અયે દેવ બહેરે ખુદા.)

અબનેઝાર.—(ઉપરસે).—કહા હમ્મે અલાદીન દેવું જવાબ,
ચેરાગ આયા લેકે તો દેદ શીતાબ.

અલાદીન.—અયા મુજકો બાહેર નીકાલો શીતાબ,
ચેરાગ લેકે આયા હું અએ જનાબ.

અબનેઝાર.—(ઉપરસે).—મુંજે પેશતર દેવગા તું દીઆ,
તો બાહેર નીકાલું તુંજે બરમલા.

અલાદીન.—બંધા હમ્મે કમરમે ચેરાગ એ હુજુર,
જો નીકલું મએ બાહેર તો દે કું જુર.

અબનેઝાર.— (ખુદાવંદ દો આલમરા.)

(ઉપરસે).—અરે એ બેહયા તકરાર, તું મુજસેભી કરતા હમ્મે.

મુંજે દીઆ એ દે બદકાર, વગર ન તેરે હકમે ગાર,

હો મીસલે કાશ તીરેતાર, ન નીકલેગા કભી જીનહાર.

[અબનેઝારકા કસરાકકો મારમે ફેક દેનાં કસરાક એર
અલાદીન ગારમે ખીલના એર કસરાકકા અલા-
દીનકો ધશારસે કેહના કે અબનેઝાર અલ ગયા.]

(જરા નએનોસે નએન મીના.)

અલાદીન.—હમપે કયસી હુધ જોરો જફા,

જફારે કર વોહ ગયા હમ્મે જાલીમ દુનીઆને કયસેકે જાળી.

મએમાંત આઇ મેરી કયા મએ કરે અબ,

રખ મૈયાં કયસેકે પાઠી.—પાંઉરે.

અખ હો પરી હમ્મે આફત—કુનીઆં મે.

[અલાદીન ગમગીન હોતા હમ્મે ધનનેમે કસરાકે અંગોસ્તરી ઘોસનેકો ધસારા રતા અલાદીન ગોહુ અંગોસ્તરી ઘોસતા હમ્મે, એક જન હાજર હોતા હમ્મે.]

(બેત.)

અંગોસ્તરીકા જન.—કહો અમ્મે મીઆં કયું કીએ હમકો યાદ.

અમી લાઝી ખર જો કુચ્છ હોવ મુરાદ.

કરું જુદ જો કુચ્છ ફરમાવો કાંમ,

હું મએ ઉમ અંગોસ્તરીકે ગુલામ.

(અરે લાલલદેવ ઇસ તરફ જલદ આ.)

અલાદીન.—અમ્મે જન મુજ્જો પરા હમ્મે એ કાંમ,

વલે હયાંસે બાહર નીકાળ ખમ મલાંમ.

મએ માંનુંગા અથેમાન તેરા દીન વ રાત,

જો તું ઇસ અંધેરેસે દેવ ન જાત.

[તેવ કસરાકે ખોર અલાદીનકો લે જાવ, હમ્મે.]

બાબ દુસરા—પરદા તીસરા.

અલાદીનકી માદરકા મકાન.

[અલાદીનકો માદર ખેલે કુછ નજર આતો હમ્મે.]

(ગમ્મેરત ન આઇ તુજ્જો કુચ્છ અમ્મે યાર બેશરમ.)

માદર.—સદ હયેકે ક્યા સીતમ હમ્મે ક્યા જુલુમ હમ્મે અજમ,

યુમ નુર અથમ મેરા હુવા સદ હજાર ગમ.

ફીરાનકો લે ગયાથા અયા ઉસકો શહેરમે,

આયા ન અખ તલક એલાહી એહ ક્યા સીતમ.

(અલાદીન ખોર કસરાકે થડે કુરે આતે હમ્મે.)

(રામા મોરી ધાધરીઆં તોડીરે)

અલાદીન.—અમે માં મોહેર દુઆ વાહાં તોરીરે.
કમેસી કમેસી ઉને માપે કીની બલજોરીરે.—માં મોહું
મોહે ચચાને કમેદમે દાલે, પીએ કહુંગા મમે સારા બયાન,
ચલ દે રોટી છુને ભુક લગી હમે ભારી,
ભુકકે માત મોહે કલ આધરે.—માં મોહું

(હમાં રો મંદરીઆં કમેસે સુની.)

માદર.—બેટા સુનીઆ કમેસા કરના હાલ હોવે અબ કમેસા,
પમેસા કવરી કુચ્છભી નહી.—બેટા
સુત રખી હું કાંટકે, જન બદે બાજરમે,
ચલે કુચ્છ વોહ કારમે જાતી હું મમે લાને.—બેટા
(નેયનન કજરા દારો રેમાં.)

અલાદીન.—બેચન સુત ન જાવો મધયાં, બેચન સુત ન જાવો,
પહેલે દીઆ એ બેચકે લાવો.—બેચન
કુત તબ હોવે દો તીન દીનકા,
દેઆ જીસે બજર,
તાકે ખુશી અબ આપે હમકો.
અમાજી કરો એ કાર.—બેચન
(વોહી કાહ.)

માદર.—હમે પુરાતા એતોં દીઆ, ઉમકો હું ઉજલ,
તાકે ઉમકી કીંમત આપે, હોગા બેહતર માલ.—હમે

(અલાદીનકી માદર કાંતુસ સાફ કરને જાતી હમે જાતનેમે જન
નમુંદ હોતા હમે, ઉમકે દેખકે એ બેહોશ હોતી હમે.)

(પુદા રાજાજીકો રખે શાદ.)

કુંતસકા જન.—કીએ યાદ યુ' મુજકો ફરમાઓ જુદ.

હમે કયા કાંમ મુંજશે બતલાવો જુદ.

મએ ધસ દીએકે તામે ફરમાંન હું,

ગુલામ મએ તેરા દીલસે હરઆંન હું,

અલાદીન.—અએ જન તું લા ખાંના જાકર શીતાબ,

હમે સુકસે બહોત દીલ ધજતેરાબ.

તરાહ તરાહકે ખાને લા જલદી ચાર,

મીઠાઈ મુતનજન ખીલા નેકકાર.

(એક ખાનિકો મેજ જમોનગેસે તમુંદે હોતી રહે, અલાદીન અપની માદરઝે હોશમંદ કરતા હએ, આર જન ગયબ હોતા હએ.)

(પા લાગુ કર જોરી.)

અલાદીન.—શુક હએ તેરા યા રબ,

દી તુંને એ ન્યામત સબ.

ગદાઇસે મુજે શાહી મીલી હએ,

એકબાલ જાગે મોત અબ.

પુદાયા મેરી શરમ રખીયો તુ ઇસદમ,

મુશકીલ પડે મુજપે આ જબ.

બેત.

માદર.—ઇલાહી મએ સોઇ યા બેદાર હું,

એ હએરતમે કએસી ગીરફતાર હું.

એ ખાને મજેહદાર હએ કાંહાંસે આએ,

અએ બેદા કહો હાલ કાંહાંસે લાએ.

(અરી જોગન હો દરદકી મુબતીલા.)

અલાદીન.—અએ માદર ન કીજીઓ અબ શીફા ગમ,

તસીબ મોરા અંમકા પુદાકી કસમ.

જો આહું મંગાવું હવે તાકત મુજે,

બરાબર હવે કાફે કપત મુંજે.

(સબ ખાતે હવે, ધનનેથે અદરસે બાળેકો આવાજ આતી હવે.)

(એતો મજનુંકી આપ આવાજ.)

અલ્લાદીન.—અથે મા બાળેકી કયસી આવાજ,

જલદી આ તું દેખ જાકે;

મુલ હવે કયસા શહેરમે હરમીખત,

માહે કાશ કરે કોઇ રાજે.

માદર.—મેટા હાલ મુજો થે આએ, શાહજાદી આજ શહેરમેસે.—મેટા.

નાહનેકો જાતી હવે મુએ દરિઆ, કોઇ આંખ ન ઉસે લગાએ-શા.

(ગયરત ન આપ તુંજકો કુછ અથે ધાર ખેશરમ.)

અલ્લાદીન.—સદ મુકર હવે તાલએ ખેદાર હમારે,

વોહ મુસતરીસે લાખ ખરીદદાર હમાત.—સદ મુકર૦

તદખીર કોઇ નીકાસી તુમ હુનરેસે,

તા વોહ માહ નજર પડે એકબાલ હમારે.—સદ મુકર૦

જો હોસો હો જાએ ઉસે દેખનકો હમ,

દીનકો નહીં હવે મુખર અખ જાનહાર હમારે.—સદ મુકર૦

(અલ્લાદીન જાતા હવે.)

બાબ ફુસરા—પરદા ઝોથા.

(હમાંમખાંના નજર આતા હવે ઝોર દરવાજાકે પાંસ સાહુભી ઝોકી કરતો હવે)

(ગયરત ન આપ તુંજકો કુછ અથે ધાર ખેશરમ.)

વજીરજાદા.—શરમીંદા કીઆ હવે મુજકો જો વોહ નાખકારને આજ,

ખેઇજાત ઉસકો ખી કઈંગા મએ ખેસુમાર આજ.

કમમ હવે ખુદાકી મએ છોઈંગા ઉસે નહીં,

ઉસકી મદદકો હોવેગી ગર એક હજાર આજ.

અમર.—હરગેજ મકાનમે નવું અપ્પ જાને પાએગા,

જપ્પ તગડે શહજાનદીસે ન હુકમ આએગા.

વલરજાદા.—તું મુજકોની જાનેદે તેરા મહસાંન હોવેગા,

મુજસેની ફાથેદા તુંજસે હરઆંન હોવેગા.

(વલરજાદા શાવેશીકા અંગેશતરી દેને જાતા હોએ.)

અમર.—ઓ પેહચા તું દેતા હોએ રીશવત કીસે માંહા,

ચલ દુર હો ન દેખને પાવેગા તુ મકાં.

(આપસમે ઠંઠા થોતા હોએ સાહુજાદી બેદોશ થો જાતી હોએ.)

અલાદીન.—કોએસા પરાએ મકાનમે તું ઓતા હોએ નાખકાર.

તુંજસા ન પેહચા હોવેગા કોઇ જીનહાર.

અએ જાં ખુદાકે વાસ્તે હુશીઆર જુદ હો,

સુએ અલાદીન જરા અશમ વા કરો.

બહુલબદર.—હા કોનસા અલાદીન આયા કોન જુદતર,

વોહતો નહીં જો મુજકો જુજુમી દીયા અપ્પર.

(કોરસે અલાદીન ઓર વલરજાદેકે બીચ એક બરા ઝગડા થોતા હોએ.)

ખાખ તીસરા—પરદા પહેલા.

અલાદીનકા ઘર.

(કુરસે આએથે ઝાકી મુનકે મથેઆનેકો હમ.)

અલાદીન.—વસક મુજસે શહજાનદીકા બયાં જ્યા હોવેગા,

એક નજર જો ઉસકો દેખે હોંશ અપને ખોવેગા—વસક૦

જુદ્દ મુખુલ આંખ નરગીશ. રૂપ હોએ ગુલ ઉસ માંહા,

એઆશી માંશુક કોઇ આલમ ખલાહી હોવેગા.—વસક૦

મરી સે યેગાંમ જાએ આદશાહાકે પાસ તુંમ,

ઉસે યાદી હોંગીતો આશમ મુજકો હોવેગા.—વસક૦

(બદલ ગમે નયના રે.)

માહર.—હમારા સુન વાહસી ન હો હોશકો અપને મંબાલ,
કલાંમ અએસા કરીએ તુરે જો હરએકો બાએ.—હમારાં
કાંહાં હએ શાહ ઓર કાંહાં હએ તુરે નીચબત એસી આએ,
આદમી જો શાહે કાખીલ હોવે ઝાલી ગજબ હો જાએ.—હમારાં

અલાદીન.— (ઉજાઆલી બધરી રાન.)

અમાજી સુજો એ બાત, લે જાવો જવાહીર સાથ—અમાં
લાવાયા મર્ય માજી ગારમેસે જો.—લે જાવો—અમાં
(જાતે હએ.)

બાબ તીસરા-પરહા દુસરા.

ચીનકે શાહકી દરબાર.

(કયા કમાન અબરને એક તીરે નેજરા મારા.)

શાહ.—આજ જુસે તેરે બચતા હએ તેરા પીયર.

વરન ઇચકી ખતા હોતી ન માફ તો હમર.

અખતો શાહજાદી હસે દેજાગા ન હરગીજ વજર.

જુદગોંમે હસકે અબ તેરા બેઠા રહે અર્શીર.

(નયનીદારે ખાતી.)

ચોપદાર.—સુનીએ હમારી અરજ અએ સુલતાન,

એક જાહકા અવન માગે અગર કહો તો આવે યાંહાં.—સું

(ખોરી અખીઆ ફરકન લાગી.)

શાહ.—ખોરી ખોદી સમજાએ અથેસે ઉમદા લાલ દીપે.—નોરીં

મતલબ તેરા હએ જ્યારી મુજસે તુ બયાં કર,

હાં જાલદી યાંહાં કહે દે સબ બયારે.—ખોરીં

બેન.

માદર.—મથે અરજ કરતી હું અમ્મે આલી જનાય,
કરે જન પકશી તો બોલું શીતાય.
અલાદીન નામ હમ્મે એક મેરા પીસર,
ઉસે દીજો તુમે બડકી નામવર.
(મથે તો અપ્પરીઆંસે માઈ કતારીઆંરે.)

શાહ.—તોરે બેતેકો જા જા બુલા લાઈ. —તોરે૦
હમ્મે કોઈ હાજર મેહુલમે જાકર.
માહાં શાહજાદોકો લે આરી.—તોરે૦

(નોકર જાતા હમ્મે શાહજાદોકો બેલા લે આતા હમ્મે,
બાહ ઉમરે અલાદીનબી આતા હમ્મે.)

(બદલ ગયે નયેનારે.)

અલાદીન.—સંવર ગયો ચેરાંરે —અમ્મે મોરે શાહા, —સંવર.
બેતા નહીં હું શાહકા મમ્મે બાત ફહત હું સુનામ્મે,
ચેરે મુજસે લાખન તોરી ચાકરીકો હાં આમ્મે.
(વોહી રાહ.)

શાહ.—એ ચલ ગયો કહેનારે મુબારક હોવે, —એ ચલ૦
કપુત જાતકો પુત હોવ હસખ નસખ વોહ સુનામ્મે,
કબુલ હમ્મે મોહે બેતી મોરી પસંદ કર આમ્મે.

બદરૂલબદર.—પીદર એ જો મદરવા હમ્મે હમ્મે અલાદીન વાર,
મોરા બારા મોગ જાજન મોરે ગલેકા હાર. —એ ચલ૦

શાહ.—ખુબ કીઆ એ બેતી મોરી મનમેથી એહી બાત,
નામ ખુદ લો મુબારક હોવે હાથસે મીલાવો હાથ.

(શાહ દોનોકો શાહો કર દેતા હમ્મે.)

બાબ ઝોથા—૫૨૬ પેહલા.

અલાદીન કા મેહેલ,

(અલાદીન ઓર બદરૂલબદર દાખીલ હોને હૈએ, કમરાક સોના કુચા નબર આતા હૈએ.)

(કલસે તું બેકલ હો.)

અલાદીન.—તેરી કુરકત એક પલ મુજકો નહીં કરાર હૈએ,
એક સાઆત જુન તેરે જુના મુજે કુશવાર હૈએ,
હૈએ અલાદીન એહ તન ઇસપે જાતું બદરૂલબદર,
જાન હો ન ગર બસરમે તનતો ફેર બેકાર હૈએ,
ગર ઇજાજત હો જાકો મએ શીકારકો જાને જાં,
હું રજા જો મએ તેરા આર તું મેરી મુખાતર હૈએ.
(પોહી રાહ.)

બદરૂલબદર.—તુંજપર બદરૂલબદર અએ પારે સદા બલહાર હૈએ,
હું રૈયત મએ તેરી ઓર તું મેરાં સરકાર હૈએ.
તુમ ગથેતો જાનેજાં ગોયાકે જાંકી જાં ગઇ,
જાંનમે ન જાંન હોતાતો જાંન ફેર બેકાર હૈએ.
જાહએ શાંપા ખુદાકો પર લેકીન જદદ આહએ,
રાહ તકતી મએ ગહુંગી બસ અહી તકરાર હૈએ.

(અલાદીન જાતા હૈએ અંદરસે આવાજ આતી હૈએ.)

બેન.

અબનેઝાર.—(અંદરસે) નયા આહીએ જુસકો લેના ચેરાગ અબ.
મગર જુના બદલેમે દેના ચેરાગ અબ.
નીકાલા હૈએ હમને ઇનદીનો એ બએપાર,
કે દોસો હજારોમે રહે ફૂલ બાર.
કહો બથેપાર કીશને અએસા કીઆ હૈએ,
એહ તાકત તો ખાલીકને હમકો દીઆ હૈએ.

ਸਮਝਾਏ ਹੋਏ ਘੋਗਾਂ ਦੀਵਾਨਾ ਮੁਝਕੇ,

ਮਗਰ ਘੁਘ ਯਨੀਯੋ ਧਾਨਾਂ ਮੁਝਕੇ।

(ਅੰਦਰੋਂ ਪੈਕਾਰ ਬੋਲਾ ਹੋਏ।)

(ਦੀਰ ਦੀਰ ਧੁਨਮ ਧਨਨ ਧਨਨਨ ਦੇਰੇਨਾ।)

ਘੜੇਲਘੜੇ.—ਜ ਜ ਹੁਯੁਮ ਹੁਵਨ ਸੁਨ ਯਾ ਘਹੇਨਾ,

ਯਾ ਘਹੇਨਾ ਯਾ ਘਹੇਨਾ।

ਘਰੀ ਘਲਕਤ ਕੁਝ ਹੋਏ ਸਾਰੀ, ਸਰਪੇ ਉਥੇ ਯਕੇ ਵਾਰੀ;

ਯਰੀ ਦੇਖ ਆਰੀ, ਘਘਰ, ਘਘਰ.—ਯਯਯ

ਕੋਏਸੇ ਧੁਲੀ ਸੋਏ ਯੇਯਨੇ ਆਏ ਹਵਸ ਹੁਵੀ ਹੋਏ, ਘੁਲਾ ਕਵਨ

ਵਾਹਾਰੇ ਵੀਕਲਾਨ ਕਰਨਾ ਸਰਪਰ ਸੰਘ, ਦੀਵਾਨਾ ਦੀਵਾਨਾ.—ਯ ਯਯ

(ਦੋਯੋ ਦੋਯੋ ਮੇਹੁਰਘਾ ਦੇਖਲੇ।)

ਅਮਰ.—ਸੁਨੋ ਸੁਨੋ ਯਨਾਘ ਸੁਨ ਲੋ,

ਵੋਹ ਦੀਵਾਨਾ ਯਨੀ ਦੀਪਕ ਦੇਏ ਨਧਾ ਮਾਲ ਲੇਏ ਯੁਨੀ-ਟੇਕਯ

ਅਘਯੋ ਮਰਯੁ ਹੋਏ ਘਾਰੀ ਵੋਹ ਹਮਕੇ ਕਈਯੋ ਕਈਯੋ,

ਯੋ ਕੇ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਹੋਗਾ ਵਖਸਾਈ ਕਰੀਯੋ ਕਰੀਯੋ.—ਵੋਹਯ

ਘੜੇਲਘੜੇ.—ਸੁਨ ਮੇਹੁਲੀ ਉਸੇ ਲੇ ਆਰੀ ਦੀਲ ਰੰਘ ਹੇ ਸਾਰੀ।

ਮਨ ਮੋਹਿ ਹਧਾ ਯਰੀ ਯਨ ਮੇਹੁਲਗੀ ਹਮਾਰੀ-ਟੇਕਯ

ਦੀਪਕ ਧੁਪਾ ਲੇਏ ਕਸਰਾਕ ਪਾਸ ਹੋਏ ਹੋਵਨ ਅਮਲ ਘੈਰ ਉਸੇ ਦੇ ਘਾਰੀ।

(ਅਯਨੇਯਾਰ ਅਥੋਲਲਾ ਨਧਾ ਸ਼ਾਨੁਸ ਲੇਏ ਆਨ ਹੋਏ।)

(ਪੀਆਰਾ ਯਾਸੇ ਯੋਲੋ ਕੁਝ ਨ)

ਘੜੇਲਘੜੇ.—ਮੇਰਾ ਲੋ ਯੇ ਦੀਧਾ ਯੁਨਾ ਨਧਾ ਦੋ ਘੁਘ.—ਟੇਕਯ

ਘਧੇਪਾਰ ਧੁਮ ਘੁਘ ਕਰੇਏ ਹੋ ਵੋਹ ਕਾਹ,

ਓਲ ਓਘੀਲੇ ਹੋ ਧੁਮ ਘੁਘ.—ਮੇਰਾਯ

(ਸ਼ਾਫ਼ਾਨਧਾ ਯੁਨਾ ਸ਼ਾਨੁਸ ਦੇਏ ਨਧਾ ਲੇ ਯਨੀ ਹੋਏ।)

(ਅਗਰ ਆਂ ਧੁਰਕੇ ਸ਼ੀਰਾਯ।)

ਅਧਨੇਯਾਰ.—ਮਦਦ ਧਸਮਾਲ ਯੋਗੀਯੀ, ਹੁਧ ਹੋਏ ਧਨਦੀਨੋ ਹਮਪਰ,

ਫੁਲਕਪਰ ਘਯਕਾ ਮੇਰੇ ਅਮਕਨੇਕੋ ਲਗਾ ਅਘਪਰ

(ਸ਼ੀਨੁਸ ਧੀਰਧਾ ਹੋਏ ਯੋਧੇ ਯਨ ਧਾਯਲ ਬੋਲਾ ਹੋਏ।)

હડા ધમ્મ મેહલકો વું આફ્રીકાકે સીમત અમ્મે જીન અમ્મ,
મેરા દુશ્મન હુવા મકહુર ખુશી બરસી રહે અમ્મ મુજપર.
(મેહેલ હડ જાવા હુએ.)

(શાહ આર વછરનાદા કાખોલ રોતે હુએ.)

(અરી હો મારી પીઆરી નનદીઆર.)

શાહ.—અરી હો મારી પારી દીલોળારે,
તોરે સોહરને મુજપર ડારી બલહ આર.
જારે વાંહાં જા વોહ ભાગા હોગા,
પાસ ઉસે યાહાં પકડ કર લારે જવહઆરે.

(જાતે હુએ.)

બાબ ચોથા-પરદા ફસરા.

જંગલ.

(બલોરે પેચ માપે ડારારે રસકો.)

અલાદીન.—ચાલોરે ખુબ્બ એલે શીકાર ધરકો,
હીમત નીહાયત આવે હમકો—ચલોરે
જાવો ચાહાંસે દુમ સખ શેહેરમે,
આવુંગા મમ્મે ફર ધરકો.—હીમત.

(આદમી લોગ જાતે હુએ કે કાનનેમે કસશક આરે કસારેસે કહેવા હુએ વોહ
મેહેલ હડા લે ગયા.)

(ગંમસે મેરે બદનસે દંમ.)

અલાદીન.—કધું કર સહું એ રંગો ગમ, દીપક ગવામ્મે બથેલ હું,
મમ્મે અમ્મેસે જીનેસે ખુદા; હાથ હંધામ્મે બથે ડાહું.
દીએકા કુછળી ગમ નહીં, વોહ અમ્મ ચાહતે હમ નહીં,
દોલતકી સખ તરાંહસે મમ્મે, અરમાન લામ્મે બથેલ હું.

મઆશુક મેરી બદરૂબદર, ઉમીડી હૈએ મુજકો શીકર,
દાગ હૈએ મીનેપે મેરે, હૈએ મૈએ ખાએ બઝેકા હું.

(અગેસદરો ધોસતા હૈએ ધનમે દેવ દાખાલ હોતા હૈએ.)

અએ જીન મુજકો લેકે ચલ, જીસ જા ગયા મેરા મેહુલ,
અબ દીલસે અપને મૈએ ઝેહી, અરમાન લાએ બથેથા હું.
(દીનોકુ ઉડા યે જતા હૈએ.)

બાબ ચોથા-પરહા તીસરા.

અબનેઝાર કા મેહેલ.

(દરવાજેમે ટટીઆં લાગ ગઈ.)

બદરૂબદર.—અગનીઆં એ જીખા મે ફુંકે રહી,
સખીઆં હમારા મેહેલ કાહાં હૈએરે-અગનીઆં
અએ ખુદાયા તુ કોઈ લા વાલી,
દીપક દેના બલાએ હું.—સખીયાં

(અબનેઝાર દાખાલ હોતા હૈએ.)

(અબ તોરી બાકીં ચીવ મન બસ ગઈ.)

અબનેઝાર.—અબ મોરી ખારી સખર કર,
તન મન સે લીજે વારી ખારી બતીઆં કરકે—અબ
નીપત રહે તોરા જીઆ કુખ માને,
શાદ રહો યાંહાપર જાની આજ બરમે.—અબ
(કરવતીઆં લેને દે.)

બદરૂબદર.—હટહટ યાંહાંએ જનેદ, ઝોરે મુજ,
બગલ દગલ તોરી નાર બાહી.—હટ હટ
કાલા મુખડા ખીલાઉમી અખીઆં.
મુંગે રામો આકી છતીઅનપે.—હટ હટ

(અબનેઝાર મુસેમે અજા જતા હૈએ.)

(બરસે યાંહાં દોન નીદાંકે લીઝમે લાયા મુજકો.)

બદરૂલબદર.—કયા ગીરફતારે બલા તુને બનાયા મુજકો,
કર રવા જહદ યાંહાંસે અઝમે ખુદાયા મુજકો,
કબ તલક રંજો મુસીબત ઝમે સહું મદ અફસોમ,
અબતો જામ દેનેકે જુજ હીલા ન પાયા મુજકો.
વસ્લકા કહેતા હઝમે હબશી વોહ મુજે આકર અબ,
આહ કયા બેમવા યાંહાં લાકે બનાયા મુજકો.
આવેગા મૌતકા પયગાંમ લેવો મુજ સામાં,
જાન દે દુગી જરા બરજો સતાયા મુજકુ.

(અલાદીન ઔર કસરક આકે મોલતે હઝમે.)

(પાછી રાહ.)

અલાદીન—હો ન ખજરમુરદા દીલ હઝમે ગુલશને ખુખી તું જરા,
મઝમે અબ બુલબુલકી રવેશ પોંહયા મદદકો તેરે આ.
રાત દીન જુલ્સ વ રખકા તેરે રહેતાયા ખ્યાલ,
ગમમે દીન કટતાયા ઔર રાતકો આતીથી બલા.
અબ વોહ મુજકે લીઝમે ખુબ હઝમે તદખીર અઝમેજા,
મારના ઉસકો કીસી હીલેસે તું જેર પીલાં.

(અબનેઝાર દાખીલ હોતા હઝમે અલાદીન છુપ જતા હઝમે.)

(મુઘ લાગ રહી તોરી આઠ પહેર.)

અબનેઝાર—તોહે ડાર આજબમે મઝમે શામો સહર,
નાહીં મોહે કબુલત જાની અગર.
મર ગયો તોરો અલાદીન જાન,
તોહે સાચી સુનાવત હું મઝમે ખખર.—તોહે
(ખંજર મારનેકો જવા હઝમે.)

(અજી મોહો ભારે આંખે સૈયાં.)

બદરૂલબદર.—હેજી મોહો ત'મને લાંખે સૈયાં,
મંખેં છોર સગરો કહું ખેસખીયાં,
મોરા પીતમકો હંમે યાહાં સૈયાં—હેજી
અખતો યાર સુત મોરી તું લગતીયાં,
મયે પીલો થોરી જામ,

ખુશી કરેંગે તુમ હમ મીલકે, એ હંમે રક્ષમે થઇયાં—હેજી
(મયકી જામ દેતો હંમે.)

(ગોલી રાહ.)

અખતેઝાર.—જીઆ મોરા વારં તુંજપર અંખે જાં,
મંખે ઇંસ ખુશીકા કહું કયા સામાં.
દીપક મીલી હંમે જાના અંખે જાંન—જીઆ
જહદ ખાત સુત લાવો મોગતી જીઆ હમાગ ખુશ કરીએ
શાદ કરીએ આજ મોહકે આકા હુવા હું સૈયાં—જી

(અખતેઝારકો નઝર અજાદીનકો ઉપર પડી હંમે ધાનેમે
કશરક પોછેસે આકે અખતેઝારકે ઝમોનો પતકા હંમે
એર માર દાવતા હંમે ફાતુસ લે લેતા હંમે)

(સમજ મન દમલી દમકા મેલા.)

અજબ હંમે ગમકા ગમપર જાના,
આજ હંમેગા ખુશીકા ખાના.—ટેકો
તોરી જોરી વાકા ધંધા, હક કરે ફારાખાના.
ફતાહચંદી દીનેા હમકો, શકેર વાકા કહાના —આજ
જાની દીપક મીલે દાનો, અંખેશ હમે હંમે હમેસાં,
હમકો અપને મુલક જાના, મહેલ યાહાંસે ઉથાના.—આજ

તમામ.

તમાસે હવાઈ મીજલસ.

આખ પહેલા—પરદા પહેલા.

શાહીકા મેહેલ.

(શાહજાદા સોતા હવા નંતર આતા હથે;

એક નૌકર દાખીલ હોતા હથે)

(અપડ બતાકે મુજે દીલ રૂખાને—વોહો રાહ.)

નૌકર.—અહે સખકા કાફલા બાદેસખાને લુટ લીઆ,

ઉઠાકે જીલમને સખકો જીઆને લુટ લીઆ.

સફેરકા નુરકા તડકા હરેક તરફ સમકા,

ગોબારે દીલકા તેરે શાખકે લેકાને લુટ લીઆ.

તુમારે જાગેસે સખકે નસીબ જાગીગે,

હમ્મે નીંદકો દીલે ગફલત જીનદાને લુટ લીઆ.

વજીર હમ્મે દરે દોલતપે આપકે હજીર.

કસારકો તેરે શાકે લેકાને લુટ લીઆ.

(નૌકર ઉશકુ જગાતા હમ્મે, આ જાગકે

બોહત ગુસ્સેશે ઉશકુ કહેવા હમ્મે.)

શાહજાદા.—ખરા રહે તું મુજી બદગૌહર નાખકાર,

કઈં તેગસે તેરા સોના શીગાર.

ગવે તુને નાહક જગાયા મુજે,

સજા હસીકી માઆકુલ અબ મમ્મે કુ તુજે.

અજબ લુટકુ થા ખાખમે ખાખકા,

છપર ખાત આજ બુરજ થા માહતાખકા.

સરાસર હમક હૈએ તુ બેતમીજ,
 નહીં ગરજ તુજસે બદતર કોઈ ચીજ,
 ઉઠાયા તુને મુજે ક્યું હૈએ ઝો બેહ્યા,
 બકા વજર આયા ઉમકુ જુલા.

(વજર દાખીલ હોતા હૈએ.)

વજર આયા તું આગે સર ઝુકાકર,
 ન ક્યું તલવાર તેજ અપની ઉઠા કર.
 જુદા સરકુ તેરે તનસે કહું મયે,
 ભભુકકા આતથે ચુરસેમે હું મયે.
 મેરી સમસીરકી દેખ આબદારી,
 (સમસીર મારતા હૈએ, વજર જખમ ચુકા દેતા હૈએ.)
 મંબાલ અથે દુસરે હમલેકી બારી.
 (શીરસે મારતા હૈએ, ઝોખી ચુકા દેતા હૈએ.)
 જખતક ઝેહ આખોમે દમ હયે,
 આહા ! હું દીવાના અજબ શોનો ગમ હૈએ.

ગજલ.

(જુદર મયે દેખું ઉદર નજરમે મેરા જો પીતમ તુહીં તુહીં હયે.—રાહ)
 વજર-ઝેક અરજ મુન મેરી શાહજાદે કે, જનને આલમ તુહીં તુહીં હયે;
 હરઝેકકે દીલકી મુરાદો મકસદ જીમીદ બરહમ તુહીં તુહીં હયે,
 તુ નવપેહાલે ચમન હયે મહેકા તુ જલ્દયે અનજુમન હૈએ મહેકા
 મુજે અજબ હયે તું ક્યું ગજબ હયે,
 ખુશીદરહે ઝેકદમ અથે તુંજકો જોખાઝે આજ ચુરસેકી કયા
 સખબ હયે કે જગમે બેગમ તુહીં તુહીં હયે.
 શેહરકા તું જુલવે અનજુમને હયે મહેકાકે ઉસકી મઝે રાહ તું,
 ફલશા રૂખ ખીલા મુબારક બાહર આલમ તુહીં તુહીં હયે.

તું તાલે દીલકા મુજે જતા દે, ગમે આલમકા સુખખ ખતા દે,
કે ઉસકી મએ રાહ કુઅ તીકાલું જો એસા ખરહમ તુહીં તુહીં હયે.

ગજલ.

(“તરફકા હોતા હયે અપસાખી ગુલનદામ કહી.”—એહ રાહ.)

શાહુજાદા.—આજ અમકા થા મેરા તાલએ ખુશ કામ કહી,
દેને આઇથી પરી ખાખમે આરામ કહી.—આજ
અયસો અસરતકા મોહીઆ થાજો અસખાખ મુજે,
વએસા હોયે મોહક/યાં ન સરનજમ કહી.—આજ
હાથ અપને મેરી ગરદનમે હમાયલ કરેકે,
ખોસા લેતીથી વો મહોખતસેવો ગુલકાંમ કહી.—આજ
આંદ ખીસ ખુરજાકી ગૌહર હયે તું કીસ દુર્જકી હયે,
કુલ અગર હોવેતો ગુલશનમે મીલે કાંમ કહી.—આજ
ખુંડ લાવેગા ન ઉસકો તો કરંગા મયે કતલ,
ખુંડલા તાકે ખયે જી મીલે ઇનઆમ કહી.—આજ

ગજલ.

(“લાલેરખા મનમખરા.”—એહ રાહ.)

વજર.—અયે ગુલે બાગે ઇતરજ તું દીલમે અપને ગમ ન ખા,
અયે મેરે શેહરકો માહલકા દીલમે તું અપને ગમ ન ખા.—ટેક.
ખાખમે આંકે જો પરી તુજકો બસદ કે કુંસગીરી,
કર ગઇ અપને સુખતીલા દીલમે તું અપને ગમ ન ખા—અયે.
પરીઆંકે મુદક જાહગા કૌલ સે ખુંડકે લાહગા,
ઉસકુ મયે લાહગા મીલા દીલમે તું અપને ગમ ન ખા—અયે.
ગુલસા તું બાગબાગ રહે સાદ રહે બા ફરાગ રહે,
પાવેગા તુ અપના મુદાઆ, દીલમે તું અપને ગમ ન ખા—અયે.

(ઉસકુ સાય લે જતા હયે.)

બાળ પહેલા—૫૨૬ા દુસરા.

સાહુકી દરબાર.

ગજલ.

(“અગર મમ્મે બાગબાં હોતા.”—એહ રાહ.)

રામીરાગ ર.—અગર આઘનાસા રખ અપના, સીકંદરકો દીખા દેતા,
તોમ્મે સહેનશાહ જુલુ પ્રસરીર ઉસે હયેરાં બનાં દેતા.
સખાવતકા હયે બાના હયે, જરફસાં સખ જમાના હયે,
જો પાતા ગંજ કાહરૂંસે તો એકદમમે લુતા દેતા.
મુજબતશે મહોબતશે જલાલત એર જુહુરતશે,
અગર ચંગેસખાં હોતા તો એ ઉસકો ભગા દેતા.
એ રેયત શાદ હયે ધયે, એ મુદક આબાદ હયે ધયે,
હયે હરદમ અદલશે દીલકા હરએકકા મુરાદ દેતા.
એ અઘના મહેલ રૌસન હયે, એ મીજલશ તખ હયે યુલમન,
એ હયે જુલવા રૌશનીકા રાતકો દીનસા બના દેતા.
(વજર માહાજદેકો લેકે દાખીલ હોતા હયે.)

ખેત.

શાહુજદા.—કૌન દીલ મેરા લે ગયા આફશોશ,
કૌન એ દાગ દે ગયા આફશોશ.
કીય પરીને કીયા દેવાના હમ્મે.
કહુ કીરશે મયે એહ ફસાતા, હાય ! હાય !
હાય ! વો ઉસકે ખારે ખારે ગાલ,
સખ યુલોશે થે ઉસકે ન્યારે ખાલ.
જુદ્દ ખીખડી થી હુધ વો ચેહરેપર,
યા થે ઉડે નાગનોને, ખુલે પર,

હાય ઉસ પરીકા અખ પાજી કાહાં,
 હયે પરેસતાં અલુપ જાઉ કાહાં,
 ઉસકી કુરકતમે આહ વ જારી હયે.
 મુશકીલ અખ જીંદગી હમારી હયે.

ગજલ.

(“સમામે દોસ્તો ઇદરકી આમદ આમદ હયે.”—એહ રાહ.)

વજ્ર.—હું મય શાહજાદેકા લાયા મેરા જી જનતા હયે,
 હયે પરીકા ઇસ્થે સાયા મેરા જી જનતા હયે.
 હયે જોર સમાધે નજીમી ઐર જરદાર હયે શાહ,
 આહીએ ઇનકા જુલાયા, મેરા જી જનતા હયે.
 તા આ બતલાવે હમે પરીકા ખામ, કુચ નાસો નીશાન,
 જીસને દીલ ઇસકા લુભાયા, મેરા જી જનતા હમે.
 તખ ઐર તાજકા વારીશ હયે વોહ સાહે આલમ,
 ઇસકા ગમ મુજકો ન ભાયાં મેરા જી જનતા હયે.
 (નજીમી રમલ દેખકર કહેતા હયે.)

ગજલ

(“કીસી મસ્તકે આનેકી આરજી હયે.”—એહ રાહ.)

નજીમી.—તુમે જીસ પરીકી ગરજ જીસ્તજી હયે,
 સુનો વોહ મહકા નામ માહર હયે.— તુમે.
 પહાડ એક ખડા હયે પરસ્તાનમે આલી,
 વાંહાં દીલ ખુશ આબાદ ખુશમે રંગ હયે.— તુમે.
 મુકામ ઉસપરીકા વોહી હયે વ લેકીન,
 વીલેસમકા વાહા ખતર રખર હયે.— તુમે.
 હયે પહેલી મે આવીશકી બારીશકી સોજીસ,
 તો કુસરેમે દરીયા બરા રખર હયે.— તુમે.

પાછે વીસરેમે હયે લોહકે કાટે,
 તો ચૌથેમે રાકસકા ગુમ કુખકુ હયે— તુમે.
 હમે ઇનસાંકી મુશકીલ વાહાં તગ રસાઈ,
 મીસાસે હવાકી અખસ આરગુ હમે— તુમે.
 ખેત.

(“વહ કૌન હમે જો તેરા દીલમે મુખતીલા નહી.”—એ રાહ.)

શાહુખાહ—વાસ્તે જુમકે દીલ મુસતેરીખ હયે,
 મીલના અખ હસ પરીકા મુશકીલ હયે.
 દીલ મેરા દામે ગમમે જલતા હયે,
 દરીઆ અખ આંખોશે ઉખલતા હયે.
 હાથશે સરમે ખાક દાલુંગા,
 પાંડુ વહેસતકે નીકાલુંગા.
 જુમ પરીકા હયે ધ્યાન આંખોમે,
 નાંખમે દંમ હયે, જાન આંખોમે.
 ખમ મેરા અખ શો ગયા સદ હૈર,
 ખાખભી ખાખ હો ગયા સદ હૈર.
 ખેમત્રા જુદગીશે જુતા હું,
 દાગ ખાતા હું અશક પીતા હું.

અજલ.

(“વોહ કૌન હમે જો તેરા દીલમે મુખતીલા નહી.”—એ રાહ.)

શાહુ.—અયે જુરે અસ્મ ઇતના તાઆસુખ ભલા નહી,
 ધુંડેસે મુદા કહો કીસકો મીલા નહી.
 આસાન હોગી સખીએ દીવાને મત ખનેક,
 કીયા સરપે અપને વાહીદે મુશકીલ દુસરા નહી.
 ધુંડવાકે હસ પરીકા મીલાંબીગા તુજસે મહે,

દેતાં હું ફોલ અભી ભરોશ મેરા નહીં,
 અમે પામ્યાનો ઇશકી ઇશાનત કરો મુદામ,
 ગફલત જો કીતો તુમસા કોઇ ના સજા નહીં.
 (સખ જાતે હથે.)

આબ પહેલા—પરદા તીસરા.

શાહાનશાહકા દીવાનખાના.

(શાહજાદા ઓર એક નોકર ઘખીલ હોતા હથે.)

ગજલ.

(“આરે હસરત ક્યાર તક દીલપે ખતકતા જાયગા.”—એહ રાહ.)

શાહજાદા—આરે કુરકત ઉસ પરીરકા ખતકતા જાયગા,
 ગુલશને ઉલફતમે ઉસકે સર પટકતા જાએગા.—આરે.
 તીરે નીગાહ ઉસને ફેકા હો મયા સીનેસે પાર,
 કાશ તક ઇસ જખમકા દામાન ઝટકતા જાએગા.—આરે.
 હાય રખ લેતા હું મથે અપને જુગર પર ખારખાર,
 કાલતલગ એ ગુનચે નાલા ચમકતા જાએગા.—આરે
 અએ નીમેખાંન લીખાસે અપના બદલકર મેસ અબ,
 ઉસકે પરખત તકએ આસક સર પલકતા જાએગા.—આરે.
 (નોકરસે લીખાસ બદલ કરતા હથે.)

ગર મેરા અરમાને ઉસકો મએ ગીરખાં ચીરકર,
 કાશ પર આકર પો ગુલદમાન ઝટકતા જાએગા.—આરે.
 (શાહજાદા ચલા જાતા હથે; શાહ ઘખીલ હોતા હથે, નીમેખાનો
 શાહજાદકો આબર હોકર ધૂંડતા હથે.)

ગજલ.—પીલું.

(“બાહર આપદે બરદે બાહર.”—એ રાહ.)

શાહા.—મેરા ખાર કાંહા યારે ગયા અલાહી અલા હયે,
 નીગેબાનો એ તુમને કયા, કીયા અલાહી અલા હયે.
 તુમે તાકીદથી ઉસકી—નીગેબાનીકી કદ ગનથી,
 એ કયસી મફલત ખૌર એ કીયા—હુવા અલાહી અલા હયે-મે.
 મેહલકી રૈસનીથી એ—મેરી આંખોકા તારા યા,
 અંધેરા હો ગયા અફશાર-સદા અલાહી અલા હયે.-મેરા.
 મેરી ઉમેદે યુલજરકા પો-ફુલ તાઝા યા,
 બુદાપેકા અસા યાવો-મેરા અલાહી અલા હયે.-મેરા.
 ગયા પો કીસ તરફકી સીતમ-કીસ જા કીસ ખીયાબાંમે,
 મીલેગા હાએ કબ ઉસકા પતા-અલાહી અલા હયે.-મેરા.
 (સખ જાતે હએ.)

બાબ પહેલા—બરદા ચોથા.

એક વીરાના જંગલ

સાહજાદા દાખીલ હોતા હયે)

(“અથબસે આથેથે સાકી સુનકે મથખાનેકો હમ.”—એહ રાહ.)”

શાહાજાદા—મુઝે દાગે ઇસ્ક જુનુનને હયે બરગે સમથે જલા દીઆ,
 કે વતનસે અપને નીયાગાનોસે કીસી વલવલેને છોડા દીઆ-મુ.
 મએ કાંહાં એ ધુપએ રહે કાંહાં હયે કદમ કદમપે એ ખારે,
 હયે હરેક આંખેલે અખ લુહુ આંખોસે અપને બહા દીઆ-મુ.
 એ તપથ વ ધુપકી હયે ગજબ કોઆહાને તુફતા અખ,
 કે વેલકી હએ તહરાં તનકો વાંહાં સગે રહેને જલા દીઆ-મુ.

નહી ચલનેકો મુજે પાળે હમ્મે નહી રેહનેકો મુજે કામ હમ્મે,
 વો પરીને રેગકેપતસા અપ્પ મુજે ઇશ જીહાંશે મીટાં દીઆ-મુ.
 ગોયા રંજ હયે મુજે ઐર અલમ નહી બુલા વીરનમેલી ઇશે,
 મયેગમ ઉસકા આકે મરેંગા અપ્પ હયે ઇશકને મુજકો મઝા દીઆ
 (જમીપે ગીરતા હયે ઇતનેમે એક શ્રીરીશતા નીકલ આતા હયે.)

ગજલ.

(ગમરત ન આઇ તુજકો કુછ યાર ખેશરમ.—એ રાહ.)

ફરીશતા—કુચ ગમ ન આ ખોદાકા બહોત તુજપે હયે કરમ,
 તમ્સવીર હયે ઉસકે નામકી રખ વીરદ દંમ બદંમ.
 ફરીયાદ તેરી સુનેકે હુવા મેહરબાન જો વોહ,
 અહ્વાને દાલી મેહર મેરે દીલકો કર નરમ.
 આફરીદ દેવ જીનો પરી રાકસ ઐર તીલસમ,
 રલ જાવે આકે તામે હો ફરમા હોકે અમ.
 દેતાં હું એક અસા મમ્મે કરામતકા તુજે,
 છોનેસે જીસકે કોહ બને કાહા ખેઅલમ.
 ટુટેંગે ઇસ્સે મારે તીલસમ શાદ હો,
 મત ડરીઓ કીમીશે ખુદાકા બહોત હમ્મે કરમ.

(શ્રીરીશતા અસા દેકે ગયેબ હોતા હયે, ઐર શાહાજાદા જાતા હયે.)

બાબ પહેલા ખતમ.

બાબા દુસરા પરદા પહેલા.

પરેસ્તાન—માહાર પરીકા બાગ.

(માહાર પરી ઝોર સહેલીઓ પરેસ્તાનકે ખીચ શેઝીર કરતી હયે.)

ગજલ.

(“મયખશે આયે હયે ઇસદમ તુજકો સમજનેકો હમ.”—ઝેરાહ.)

મહેલી—આઈ હયે ખીદમતમે તેદી બયરવી ગાનેકો હમ,
કરતી હયે ચોહોલે આપમમે તેરે સમજનેકે હમ.
મીસલે ખુશખો શેજશે ફુસોફી ઉથાયા ગુલબદન,
ચલે ચમનમે શહેરકો આઈ હયે લેજનેકો હમ.
ખુલખુને તુજકો મુખારકબાદી દેવે મુખોહફી,
લે ચલે ગુલશનમે તુજકો ગુલકે સરમાનેકો હમ.
લેતી હયે બાદે સખાં ઝોર નુરકા હયે અખ જીહુર,
આંખે કર માખાપકી રોશન હયે સમજનેકો હમ.

ગજલ.

(“કયા કમાન અબરને ઝેક તીરે નેજરા મારા.”—ઝેરાહ.)

શાહાજાદી—કયું ખોલાતી હો જીગર હયે મેરા પારા પારા,
ખાખમે દેખા ઝેક માહાર હયે પારા પારા.
ચીતવનોમે હયે સફાઇથી કે અહલા અલા,
ચમને દીલકો જલાયા જો નેજરા મારા.—કયું ખોલાતી.
થા વો ઇનસાન કે ખોદાવંદે માહો મહેર મેરા,
નુર દીખલાને ફલક પરશે ઉતરા તારા.—કયું ખોલાતી.
આદમીજાત મેરા હુત ગયા સખરે કરાર,
જીંદગી કરનેકા અખ કયા હયે સહારા ખારા.—કયું ખોલાતી,
શાહાજાદાં વો ગુલફામ ગુલનદામ હસીન,
જીમકી મુલફાકા શીરતા ફસા હયે મારા મારા.—કયું ખોલાતી

ਗਯਲ

ਸਾਹੇਲੀ.— ਹਕੀਕਤ ਆਪਣੀ ਹਮ ਤੁਮਧੇ ਧੁਯਰੀ ਐਕ ਸੁਰਤਕੀ,
 ਤੇ ਐਕ ਸਾਹਜਦੇ ਸਾਦੀ ਫੁੱਧ ਤੁਮ ਮਾਹਿਤੀਲਹਤਕੀ,
 ਫੁੱਧਾ ਆਸ਼ਕ ਪੋ ਤੁੰਯਪਰ ਐਸੇ ਤੁੰ ਆਸ਼ਕ ਫੁੱਧ ਉਸਪਰ,
 ਦੀਆਖ ਆਰਸੀ ਮਖਸਮਨੇ ਰਸ਼ਨੇ ਮੁਹਾਯਤਕੀ.
 ਪਤਨਕੁ ਚੋੜ ਐਸੇ ਮਾ ਆਪਸੇ ਮੋਹਿਓ ਮੋੜ ਕਰ ਆਐ,
 ਪੋ ਸਾਹਜਨਦਾਨੇ ਯੇਰ ਕੀ ਹਰ ਘਲਾ ਰਾਹੇ ਮੁਸੀਯਤਕੀ.
 ਯਾਹਾਂ ਤਕ ਆ ਪੋਂਹਿਓ ਆ ਤੋੜਕਰ ਸਾਰੇ ਵੀਲਿਸਮਕੋ,
 ਮੀਲ ਫੁੱਧੇ ਹਕੀਕਤ ਗਰਜ ਮੁਯ ਅਪਨੀ ਖੁਯਰਤਕੀ.
 ਤੇਰੇ ਵਾਲੀਦਨੇ ਸਾਦੀ ਤੇਰੀ ਕਰ ਦੀ ਉਸੇ ਯੁਸ਼ ਫੋਕਰ,
 ਜੁਯੁਮੀਸੇ ਮੁਕਰਰ ਕਰ ਆਆਪ ਯੁਸ਼ ਮੁਹਰਤਕੀ.
 (ਜਾਤੀ ਹਥੇ.)

ਯਾਯ ਦੁਸਰਾ—ਪਰਦਾ ਦੁਸਰਾ.

ਤੀਲਸ਼ਾਏ ਪਰੇਸ਼ਤਾਂ.

(ਐ ਸਾਂਗੀ ਕੀਲਾਪੇ ਐਕ ਨਯਰਦਸ਼ਤ ਭੁਨ ਨੀਗਿਯਾਨੀ ਕਰਤਾ ਸ਼ੀਰਤਾ ਹਥੇ
 ਸਾਹਜਨਦਾ ਦਾਖੀਲ ਹੋਤਾ ਹਥੇ.)

ਮਯਲ.

(“ਕੁਲਸ਼ੇ ਤੁ ਖਿਕਲ ਹੋ ਧਾਰ ਕਯਾ ਤੁਯੇ ਆਯਰ ਹਐ” — ਐਹ ਰਾਹ.)

ਭੁਨ.— ਸਾਹਜਦੇ ਆਪੀ ਕੁਲ ਤੇਰਾ ਧੁਲਯਯਰ ਨਹੀਂ,
 ਪਾਖ ਕਰ ਨਾਪਲੇ ਨਵਾਨੀਸੇ ਧੁਲਯਯਰ ਨਹੀਂ,
 ਐ ਵੀਲਿਸਮਾਤ ਹਥੇ ਭੁਨੋ ਪਰੀਐਕਾ ਤੁੰ ਆਦਮਜਾਤ,
 ਯਾਹਾਂ ਕਦਮ ਰਖਨਾ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮੇ ਸ਼ਜਵਾਰ ਨਹੀਂ.
 ਕੁਝ ਤੁਯੇ ਆਨੇ ਦੀਯਾ ਤੇਰੇ ਅਭੁਯੋਨੇ,

રાહા વતનમે તેરા મુસ્ક કોઈ ગંભીર નહી.
 પીસકર દાંત નીકાલુંગા મથે આતા તેરા,
 નાના હલવાન કોઈ તુજશા મળેદાર નહી.
 હોગા ફાકાસે એ ફાકા અભી આ જાવુંગા.
 વીનશનએ ખું તેરા યુજશે કોઈ જીનહાર નહી

ગજલ.

(વોહી સહ.)

શાહાબદા.—સરપે સુલેમાન નખી મેરા મદદગાર હયે,
 ઉસને હયે ભેગન મુજે વો મેરા સરદાર હયે.
 સાપશો દેવો પરીજીન હથે ભલા કૌન ચીજ,
 સખકે લીએ એ અસા સુરતે તલવાર હયે,
 હાથમે મેરી એ અમા સામે કરામત હયે,
 તુટે તીલસાત સખ જુસ્સે એ હથીઆર હયે.
 લોકહે પરખતકો આનમે પાણી કરે,
 પાણીકો ફાની કરે ઇસમે એ મસરાર હયે.
 રોકનેવાલા મુજે કોઈ નહી પર તુંજે,
 ઇસ્મે જલાતા હું અખ દમમે તું શીનાર હયે.
 તું મેરા ખુખાર થાં આનેકો તૈમાર થા,
 તેરેશ ફેર આપ કો મુઝી અસા માર હયે.

(જીનકો અસા મારતા હયે, જીન ગીર પરતા હયે, એમાર તીલસમ તુટ
 જતા હયે, યુલસ્તાં નજર આપતા હયે. દુસરા જીન ચોઝી કરતા હએ.)

ગજલ—ભયેરવી.

("અમર આ તુરકે સીરાઝી"—એહ રાહ.)

જીન.—એ રાહે પુરખતર હથ થા તુજ કીસપાર કીયારા,
 તીલેમમાને જેહામે શાહાબદે કયું કદમ મારા.

તમ્મજીય હમ્મે મુજે યે હાહમૈ તીલસમાતે બહોત હામ્મિલ,
 ઉને કીસ તરેહ તોડ તુ આદમજનદ ખેચારા.
 યે લામો દેવ જીન અફરીદ તેરે સખ ખુનકે ખાશિ,
 અમ્યા હમ્મે ઉનોને રોક કર તુજો નહી મારા.
 હુધ યાહાં તગ રસાઈ કીસ તરેહ તુ મુજો રોશન કર,
 દરખશંદા નજર આતા હમ્મે તેરે બખકા તારા.

ગજલ.

(ઇશોતમે તેરે કોહુ ગમ.—એહ રાહ.)

રાહુજાનદા—દાગે શીરાફે ઇસ્કને, મુજો દીઆ જો હો શો હો,
 સમ અસા મયને હાયમે, સર પે લીઆ જો હો શો હો.
 હયે જો શુલેમાનવર, ઉનકી મદદસે ખેખતર,
 રાહુ તીલસ્મ મઝમેને સખ તીરત કીયા જો હો શો હો.
 આસકે મહેલકા હું મયે, રાનીપે મુખતીલા હું મયે,
 જામે મહોખ્ખત ઉસકા, મયને પીઆ જો હો શો હો.
 આ દેવ પરીસે તું મીલા, મહેલા તેરા કરે બલા,
 હાલ ગમે આલમ બયાં, મયને કીયા જો હો શો હો.
 (જીન અંદર જાકે પરો માહરકો ખોલા લાતા હયે.)

ગજલ.

(“નામ જાનેકા ન યે યાર મે મરજીગી.”—એ રાહ.)

મહુરૂપરી—પુરસીશે હાલ વીશિ તેરે ન મુજર જાગી,
 ન ઇદર જાગી મયે ઝોર ન ઉદર જાગી.
 યાંહાં તલક પોંહાંઆ હયે રસ્તોકા તીલસ્માંતકો તોડ,
 તું બતાવેગા સખખ ઇશકાતો ઘર જાગી.
 કીસ કરામતસે હવા પાર, ઉડા રંજો ગોખાર,

હવે તાઆજુબ નો મીથેંગી એ ખખર જાગી,
કીસકી ઉલકતકી હવા ખીંચ લાઇ હવે હાં તક,
કેહેકે અબ સોડકે ખુલે હવે પર જાગી.

ગજલ.

(“જબ તલમ હો જીંદગાની યાદે ધલાહી કીજીએ.”—એહ રાહ.)

શાહુજાદા.—રૂપ ઇદર અથે નવ ખુલે ગુલજર શાહી કીજીએ,
હથે બથાને ગાલબા ઇસપર કમાઇ કીજીએ—રૂપ
ખાખમે દેખીથી એક સખ ચાંદસે સુરત તેરી,
દેખ જીસકો રૂપન મુએ નુરે માહી કીજીએ.—રૂપ
થી એહી સુરત એહી ચીતવન એહી નાજો નયાજ,
અકલકો કયું કરે ભુલા મનજીએ રાહી કીજીએ.—રૂપ
ખતકે દીવાના મયે નીકલા ખાહદશાહત છોડકે,
આપસે કખતક બથાં રાહકી તખાઇ કીજીએ.—રૂપ
જબ હુવા દરમુનદા ખેહદ મીલ ગયા એક ખીદરે રાહ,
એક અસા ઉસને દીવા સુકરે ધલાહી કીજીએ.—રૂપ
સખ તીલસમાત ઇસકી ક્રામતસે મીટે પોંહોંચા યાહાં.
મુજપે મેહેર અબ અથ ચેરાગે ચરમ શાહી કીજીએ—રૂપ
(શાહ દાખીલ હોતા હયે.)

ગજલ.

શાહુ.—મીસલે ખુલખુલ કીસ લીએ આયા તું યાંહાં દીવાને યાર,
હથે ખની આદમકે સહેજદે હસીને ગુલજર.—મીસલે
રહેમ હથે ઇફરીદ હથે જીન દેવકે લાખો તીલસમાત,
એ અજબ કયું બચકે આયા ઉનસે તું અથે નામદર.—મીસલે
ખસતી આદમકી કાંહાં ગુલસન પરેસ્તાં કાંહાં,
મશરેખકો મગરીબકી દરી ફરેસરે તલપારે આર.—મીસલે

મતલબ ઇસ જી તેરે આનેકા કયા હમ્મે ખતલા મુજે,
જાન જાનેકા ન રખા ખોડ તુને જીનહાર—મીસલો

ગજલ.

(“અગર કું તું દીલકુ મતાતી રહેગી.”—એ રાહ.)

શાહજાદા—અગર આનકુ ગૈર મેરી રહેગી,
તો અબ મૌત મુજકો ન ગેરી રહેગી.
જો સહેજાદી હથે આપકી માહપએકર,
મદા જસમે હસમતશે સરી રહેગી.
હુવા મયે ઉસ્થે ખાખમે દેખ આસક,
મદા દીલપે ઉસ ગમકી દેરી રહેગી.
મયે ઉસકે લીયે આયા મહેનત ઉઠાકર,
હરએક હુર બન ઉસકી મેરી રહેગી.
ઉસ્થે અગર ખેયા કદાંગે મેરા,
તો હરગીજ ન પ્રારજાન મેરી રહેગી.

(બોહી રાહ.)

શાહજાદી—જો શાહાદીકી ખાત ઉથે મેરી રહેગી,
તો ફર કૌલકી ખાત તેરી રહેગી.
જો શાહજાદા સપનેમે દેખાયા મયેને,
એહી હથે યાહાં ઉસકી દેરી રહેગી.
કહા હાલએ તબ દીઆ કૌલ તુમને,
કે નીમખત ઇસીશહી તેરી રહેગી.
શા અબ ખીયા કરદો તો દીલસાદ રહેગી,
નહીતો મુસીબત એ મેરી રહેગી.

કરોમે એ ખાહેસન ગર મુજબે શાહી,

તો મમનુન લયમ એ ગેરી રહેતી.

(શાહી રાનોકી ચાલી કર દેખા હયે.)

ગજલ—આસાવરી.

(એકે કહેલીથી લયલી—એહ રાહ.)

સખ.—આજ સાદી ઝીખરી હરસુ ચંદા,

મીલકે ગાવો મુખારકખાદ બહમ.

ખીખા હુઈ આદમીજદશે માહાજકા,

મીલકે ગાવો મુખારકખાદ બહમ.

શાહજાદી એક પરીઓકી માહાજખીન,

શાહજાદા એક હનશાંક વો હચીન,

મીલકે ગાવો મુખારકખાદ બહમ.

તમાશા ખતમ શુદ્ધ.

સુચના.

આમ્મે ચોપડી નીચના રેકામ્પુસરથી મળશે.

કોટમાં—ખાનગેદમાં ચાપુરજી ફરામજી માદનની દુકાનેથી.

ધાબીતલાવપર—એરચશા ફરાજીની દુકાનેથી.

કાલબાદેવીપર—શેરીઆરજી હોરમજી બુકશેલર તથા હાથરદાસ
લાહાણીસાથી તથા ગોપાલ નારાયણની દુકાનેથી.

પાયધાની—કોલસાનાહલાનાં નાકાપર પ્રમખાખાનાની સામે મર-
હુમ કાજી હમરાજીમતા ખાહમ્મોની દુકાનેપરથી.

ભીંડીખજર—તવાખની મસજીદની સામે હાજીમુજા નુરુદીન ખીન
જવાખાનની દુકાનેથી મળશે.

